

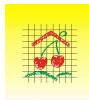
OSNOVNA ŠOLA DOBROVO

Trg 25. maja 9

5212 Dobrovo

VZGOJNI NAČRT

Maj, 2009

Otroci nikoli ne marajo poslušati starejših,
vendar jih vedno posnemajo.
Henry Becque

Vzgojni načrt (v nadaljevanju VN) je dokument, ki ga oblikujejo strokovni delavci šole v sodelovanju s starši in učenci. Je del Letnega delovnega načrta šole in temelji na ciljih in vrednotah osnovne šole (2. člen Zakona o osnovni šoli). Oblikovan je na osnovi poslanstva in vizije šole.

Vizija Osnovne šole Dobrovo temelji na medsebojnem spoštovanju in strpnosti. Zavzema se za razvijanje odgovornosti, delavnosti in znanja. Stremi k tesnemu in uspešnemu sodelovanju med delavci šole, učenci in starši. Delo je usmerjeno v celovit razvoj učencev ter profesionalni razvoj vseh zaposlenih.

VN vsebuje:

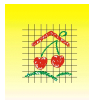
1. načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot
2. vzajemno sodelovalni odnos s starši
3. vzgojne dejavnosti in delovanje
4. uresničevanje in spremljanje

1 DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

1.1 Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja šola zagotavlja kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo, razvija varno in spodbudno okolje in ustvarja čim boljše pogoje za delo, ki omogočajo celovit in vsestranski razvoj vsakega posameznika v skladu z njegovimi sposobnosti in interesi (kvaliteten pouk, predavanja, ogledi, obiski, srečanja, proslave, prireditve, projekti, tekmovanja ...)

1.2 **Izbior vrednot** je bistven sestavni del VN. Iz njih izvirajo stališča in prepričanja, zavzetost in dolgoročni cilji, da vemo, kam »potujemo«. Zato bomo razvijali univerzalne, nacionalne, šolske in lokalne vrednote. Posebno pozornost bomo posvetili medsebojnemu spoštovanju, odgovornosti učencev, učiteljev in staršev ter znanju.

- **Medsebojno spoštovanje** je pogoj za uspešno opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela. V trikotniku učenci – strokovni delavci – starši smo strpni drug do drugega, priznavamo in sprejemamo drugačnost, se medsebojno vzpodbujamo, ustrezno komuniciramo, upoštevamo skupne dogovore in pravila, skupaj iščemo rešitve ... Odrasli smo učencem pozitivni zgled.
- **Odgovornost učencev** je izpolnjevanje njihovih dolžnosti, upoštevanje hišnega reda, vztrajnost, natančnost, doslednost in ustvarjalnost pri delu, sprejemanje posledic za svoja ravnanja. **Odgovornost učiteljev** je strokovnost, ustvarjalnost, pravičnost, doslednost in spoštljivost. **Odgovornost staršev** je redno in skrbno spremljanje ter spodbujanje otrokovega dela in razvoja, usklajeno sodelovanje s šolo, zaupanje in podpiranje šole pri njenem poslanstvu. **Vsi** pa izkazujemo odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, drugih ljudi, svoje kulture in drugih, naravnega in družbenega okolja ter ekologije.
- **Znanje** naj ne bo nujno zlo, temveč lastna vrednota vsakega posameznika. Znanje nam odpira pot od enega do drugega ter nas vodi k skupnemu razvijanju ustvarjalnosti, vedoželjnosti, uspešnosti, aktivnosti in uporabi znanja. **Strokovni delavci** v ta namen uporabljajo različne metode pouka, ki ga prilagajajo učencem, ustvarjajo spodbudne pogoje za učenje, učence usmerjajo v iskanje informacij, pri svojem delovanju so dosledni in se redno strokovno izobražujejo. **Učenci** sproti opravljajo svoje šolske obveznosti, sodelujejo pri pouku, se držijo dogovorov z učitelji in starši in razvijajo svoje delovne navade. **Starši** redno spremljajo in spodbujajo delo otrok ter usklajeno sodelujejo s šolo.

2. VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

Strokovni delavci šole, učenci in starši razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos. Usklajeno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucija).

Vključujejo se v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šolskega reda. Šola usmerja starše in jim svetuje.

Redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši (roditeljski sestanki, govorilne ure, srečanja, predstave, družinski dnevi, praznovanja, delavnice) je predpogoj za učinkovito vzgojno delovanje šole. Načini, oblike, metode in cilji vzgojnega dela šole morajo biti staršem vnaprej poznani.

Šola obvešča starše na različne načine: ustno, po telefonu ali preko interneta in pisno. V primerih, ko je potreben poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor.

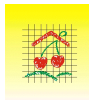
3. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE

3.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti

- Za ustvarjanje spodbudnega okolje, v katerem se bodo otroci počutili varne, sprejete, ustvarjalne in motivirane za šolsko delo, bomo v šoli uvajali proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti. Šola bo poskrbela, da bodo učenci zavzeti pri šolskem delu in bodo prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.
- Posebno pozornost bomo namenili oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov s spodbujanjem solidarnosti in skrbi za vrstnike. Vsaka oddelčna skupnost bo sprejela pravila oddelka, ki bodo izhajala iz pravil šolskega reda in bodo spodbujala medsebojno povezanost, sodelovanje in spoštovanje, gradila bo na občutku varnosti, pripadnosti in zaupanju ter navajala na kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov.
- Posebej bomo skrbeli za razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in pomoč. Poudarjali bomo zgledno vedenje učencev in odkrivali prikrite oblike neželenega vedenja.
- Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole bodo organizirane v okviru ur oddelčnih skupnosti, dnevov dejavnosti, interesnih dejavnosti ali kot posebni šolski projekti. Glede na starostno stopnjo otrok bomo obravnavali teme, kot so: medvrstniško nasilje, komunikacija, odnosi med vrstniki in spoloma, medsebojna pomoč, ustrezno in sprejemljivo reševanje konfliktov, strpnost, odvisnost, zdravo življenje, sprejemanje drugačnosti, spoštovanje starejših, varna uporaba interneta ...
- S predavanji, delavnicami in drugimi preventivnimi dejavnostmi bomo skrbeli za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonilnih pojavov in dejavnosti, obenem pa skrbeli za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje, ki povezuje učence, starše, delavce šole in lokalno skupnost.
- Razvijali bomo vse oblike sodelovanja, povezovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole.
- Spodbujali bomo razvijanje moralnih vrednot, sprejemanje odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov.
- Prizadevali si bomo za takojšnje in načrtno reševanje problemov, težav in konfliktov.
- Posebne dosežke bomo nagrajevali.

3.2 Svetovanje in usmerjanje

- **Svetovanje in usmerjanje** spodbuja razvijanje samovrednotenja in samokontrole ter razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja. Namenjeno je učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti.

- **Osebni svetovalni pogovor** izvajajo strokovni delavci in sodelavci šole v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovornih ur, ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih. To je najboljša pot h graditvi medsebojnega zaupanja. Pri tem prevzemajo posebno vlogo svetovalni delavci šole. V primerih, ko strokovni delavci presodijo, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlagajo obravnavo v zunanjih ustanovah pri za to usposobljenih strokovnih delavcih.
- Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci, ki imajo težave v šolskem delovanju ter odnosih z vrstniki, učitelji ali z enkratnimi ali občasnimi kršitvami pravil šolskega reda.
- S svetovanjem in usmerjanjem želimo doseči, da učenci:
 - oblikujejo lastne cilje in konstruktivne strategije za njihovo uresničevanje,
 - učinkovito organizirajo svoje šolsko delo za večjo uspešnost, ki jo redno spremljajo,
 - razmišljajo, presojujejo in vrednotijo svoje vedenje in ravnanje drugih ter razumejo vzroke za neprimerno vedenje,
 - razvijajo zmožnost empatije,
 - prevzemajo odgovornost in posledice za svoja ravnanja ter konstruktivno rešujejo probleme in konflikte,
 - znajo ravnati in obvladovati stres, strah, čustveno napetost, frustracije, apatičnost...,
 - razvijajo pozitivno samopodobo in dosegajo cilje, ki jih zastavlja šola ipd.

3.3 Restitucija (povračilo škode)

- Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, kritično razmišlja o svojem vedenju, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije.
- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo, zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil, spodbuja pozitivno vedenje in poudarja vrednote. Kaznovalca ni, zato učenec ustvarjalno rešuje problem.

3.4 Mediacija

Mediacija predstavlja način mirnega, konstruktivnega in dogovornega načina reševanja konfliktov in sporov med učenci ob pomoči tretje zaupne in nevtralne osebe (strokovni delavec šole - mediator). Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki so v sporu, ob pomoči mediatorja pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, si izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave ter skušajo najti rešitev, ki bo sprejemljiva za vse udeležence v sporu. Sprti strani prevzameta odgovornost za razrešitev nastalega konflikta.

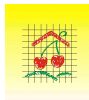
3.5 Pohvale, priznanja in nagrade

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec/ka ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- spoštljiv odnos do odraslih in nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo;

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej pozitiven zgled v oddelku;
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven pouka;
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja;
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolski skupnosti;
- vzoren obisk pouka;
- drugo kar ravnatelj oz. učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog ustne ali pisne pohvale.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije in celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti in šolskem parlamentu,
- ob drugih razlogih, ki jih ravnatelj oz. učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog podelitve priznanja.

Nagrade se podeljujejo učencem v obliki:

- pripomočkov, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih,
- knjižnih nagrad,
- drugih posebnih ugodnosti ali »sladke nagrade«.

Nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

3.6 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev šolskega reda in šolskih pravil. So strokovne odločitve, da se ukrep izvede. Odločitev je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (konferenca).

Vzgojni ukrepi/postopki so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki se uporabijo pri ponavljajočih, pogostejših in obsežnejših kršitvah pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Vzgojni ukrepi torej posredno pomagajo učencu spremeniti njegovo vedenje. Vzgojni ukrep se oblikuje kot:

- ustna zahteva učečega učitelja,
- sklep katerega od organov šole (razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj),
- dogovor šole in staršev o določenem skupnem ravnanju,
- obveza učenca o določenem ravnanju ipd.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot:

- zaznamki v »zvezku« ,
- zapisi določenih služb oz. organov ali pa
- zapisniški sklepi učiteljske konference.

Vzgojni ukrepi so definirani v pravilih šolskega reda.

Učencu in njegovim staršem pojasnimo razloge za takšno odločitev, obliko in trajanje ukrepa in načine, s katerimi bomo preverili, ali je ukrep učinkoval.

V primerih, ko to ni mogoče (npr. odstranitev učenca od šolske ure), se razgovor opravi čim prej, ko je mogoče, praviloma še isti dan. Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč in se mu morajo podrediti.

3.7 Vzgojni opomini

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

4. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt Osnovne šole Dobrovo je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena Zakona o OŠ.

Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili Ministrstva za šolstvo in šport in Zavoda za šolstvo Republike Slovenije ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- **SVET ŠOLE** sprejme vzgojni načrt in poročilo o samoevalvaciji šole,
- **UČITELJSKI ZBOR** opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo,
- **RAZREDNIKI** so odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku,
- **STARŠI** sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustavrjanju šolske klime,
- **RAVNATELJ** uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost s samoevalvacijo.

Koncept Vzgojnega načrta je bil potrjen na:

- na rednem sestanku učiteljskega zbora dne 25. in 26. 3. 2009,
- na redni seji sveta staršev dne 2. 6. 2009,
- na 2. redni seji sveta šole dne 2. 6. 2009.

Predsednica sveta šole
Klara Simčič